

ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА (ИЗДАДЕНИ КНИГИ И БРОШУРИ И ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ)

Националният статистически институт ежегодно публикува данни за издадените книги и брошури, продължаващите издания (вестници, списания, бюлетени и периодични сборници), както и за електронните публикации. Източник на информацията е Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“, като основните показатели са в съответствие с методологическите изисквания на ЮНЕСКО.

Издадени книги и брошури

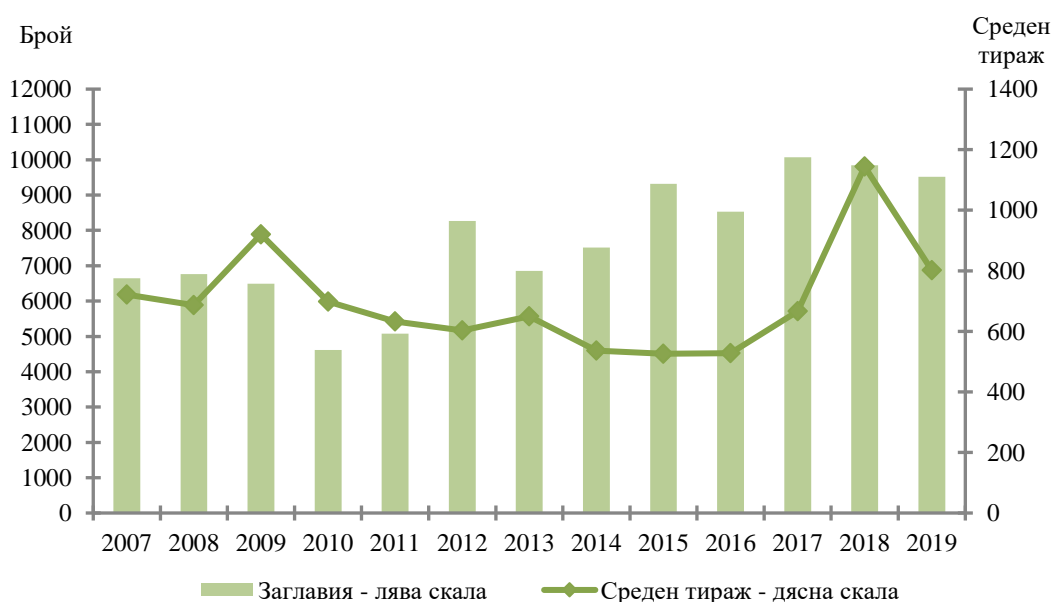
През 2019 г. са издадени 8 604 книги с тираж 6 325 046 и 912 брошури с тираж 1 302 728 (табл. 1).

1. Издадени книги и брошури през 2019 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.
Книги	8604	6325
Нови издания	7898	5926
Препечатани издания	706	399
Брошури	912	1303
Нови издания	883	1273
Препечатани издания	29	30

С уникалния идентификационен код ISBN (Международен стандартен номер на книгата) през 2019 г. са регистрирани 8 207 книги и 874 брошури, или 95.4% от всички издания, с което се предоставя възможност за търговско използване в страната и чужбина.

Фиг. 1. Издадени заглавия книги и брошури и среден тираж¹ на една книга и брошура през периода 2007 - 2019 година

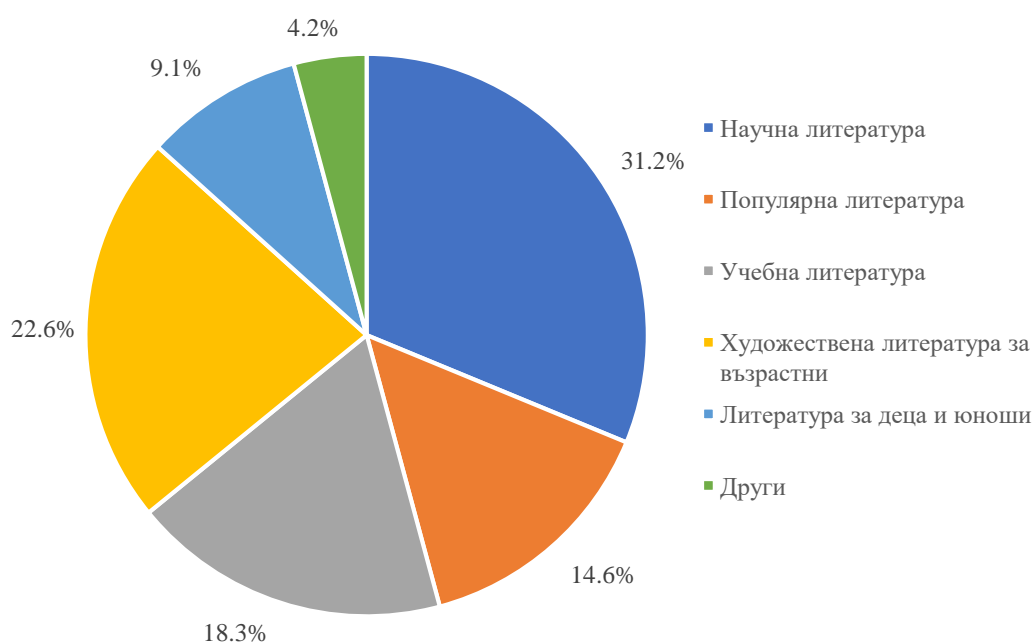
¹ Отношение на общия тираж към броя на издадените книги и брошури.

В сравнение с предходната година през 2019 г. броят на издадените книги и брошури намалява с 326 (3.3%), а средният им тираж от 1 144 на 802, или с 29.9%.

По тематични области според признака „предназначение на литературата“¹ разпределението на изданията по раздели през 2019 г. е следното:

- научна литература - 2 972 заглавия с тираж 567 хиляди;
- художествена литература за възрастни - 2 146 заглавия с тираж 1 181 хиляди;
- учебна литература - 1 743 заглавия с тираж 3 783 хиляди;
- популярна литература - 1 387 заглавия с тираж 930 хиляди;
- литература за деца и юноши - 870 заглавия с тираж 826 хил., от които 513 заглавия детска художествена литература с тираж 459 хиляди;
- други - 398 заглавия с тираж 341 хиляди.

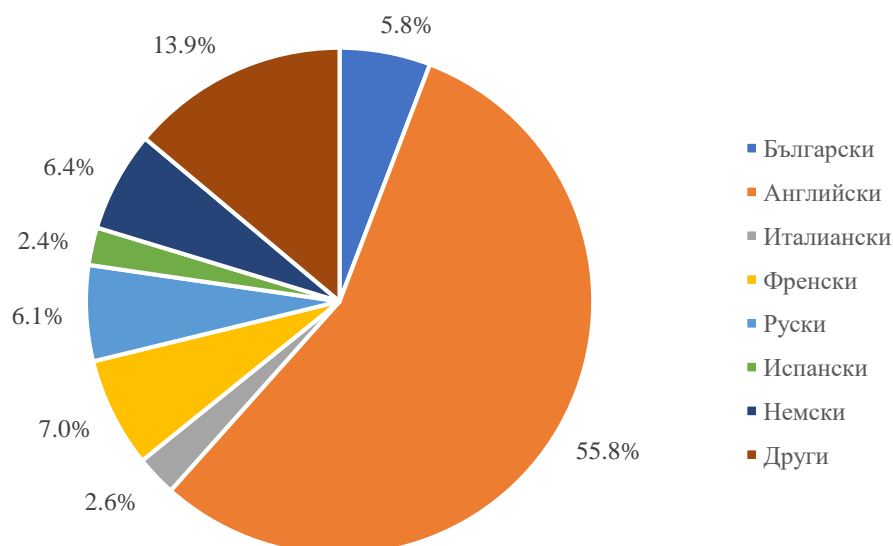
Фиг. 2. Издадени книги и брошури по тематични области според признака „предназначение на литературата“ през 2019 година

През 2019 г. заглавията, издадени на оригиналния език на написване (вкл. на български език), са 7 571, или 79.6% от общо издадените книги и брошури. Преводните заглавия са 1 945 с тираж 1 561 хил., като от тях повече от половината са преведени от английски език (55.8%), следват преведените от френски - 7.0%, немски - 6.4%, и руски език - 6.1%. (фиг. 3).

¹ Класификационна група за разпределение на книгите и брошурите.

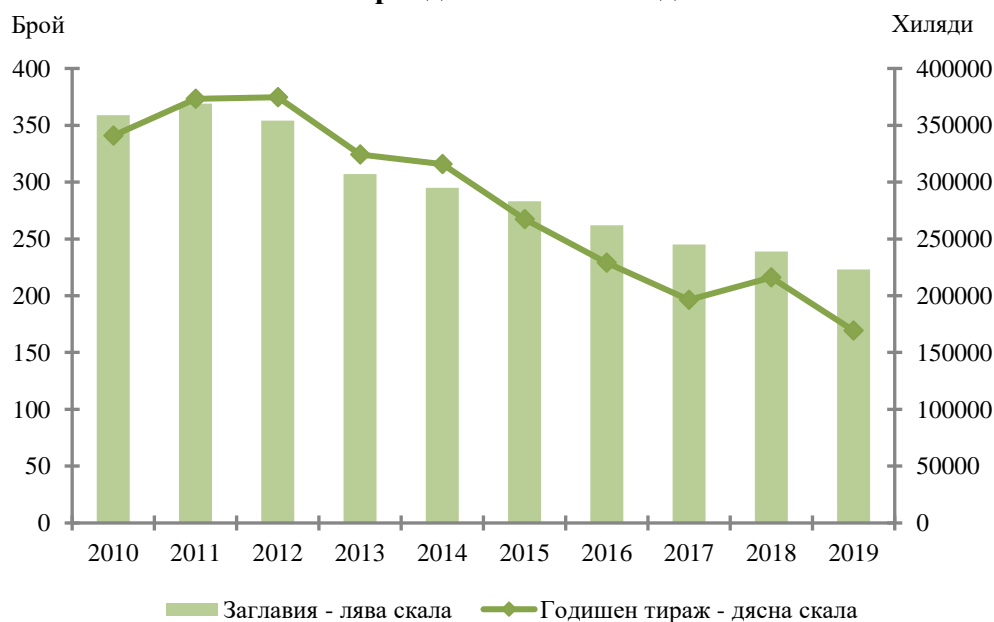
Фиг. 3. Издадени заглавия преводна литература по език на оригинала през 2019 година

Издавани продължаващи издания (вестници и периодика)

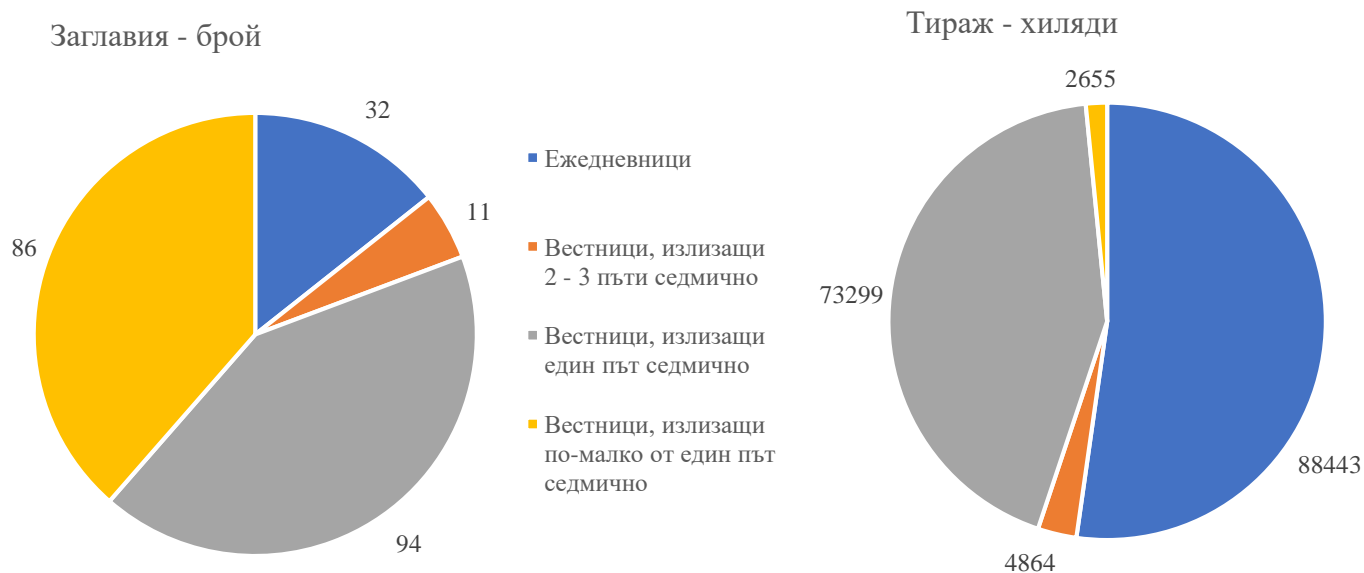
През 2019 г. са издавани 223 вестника с годишен тираж 169 261 хил., като спрямо предходната година заглавията и тиражът намаляват съответно с 16 (6.7%) и 46 776 хил. (21.7%) (фиг. 4).

Фиг. 4. Издавани вестници по заглавия и годишен тираж през периода 2010 - 2019 година

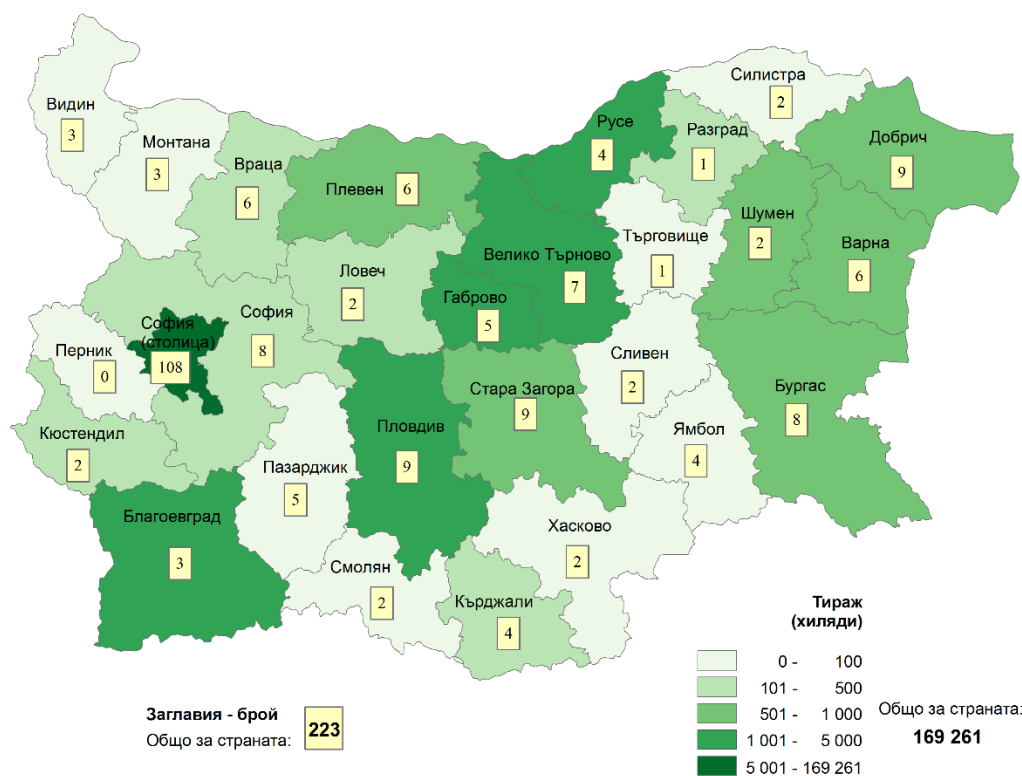
По периодичност с най-голям тираж през 2019 г. са издаваните ежедневници – 88 443 хиляди (фиг. 5).

**Фиг. 5. Издадени вестници (заглавия и тираж)
по периодичност през 2019 година**

През 2019 г. най-голям брой вестници са издавани в област София (столица) - 108 заглавия, или 48.4% от всички издавани в страната (фиг. 6).

**Фиг. 6. Издавани вестници (заглавия и тираж) през
2019 г. по области**

С най-голям относителен дял според признака „предназначение“¹ са вестниците от тематична област „Политически, философски, религиозни и културни издания“ - 51.6% (115 заглавия), като годишният им тираж е 67 663 хиляди.

От всички вестници, издавани през 2019 г., 98% (218 заглавия) са на български език, а чуждоезичните са пет - два на турски и по един на руски, английски и немски език.

През 2019 г. са издадени 505 списания и 90 бюлетина, като в сравнение с 2018 г. списанията намаляват с 4.7%, а бюлетините се увеличават с 16.9% (табл. 2).

2. Издавани списания и бюлетини (продължаващи издания) по предназначение през 2019 година

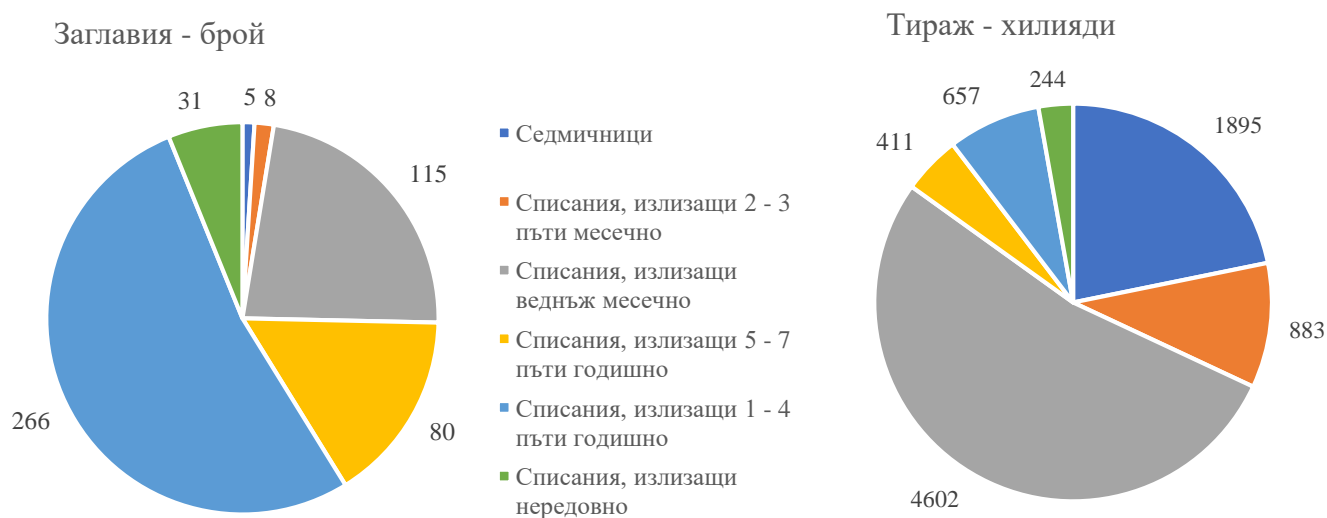
	Заглавия - бр.	Тираж - хил.	
		годишен	еднократен
Общо	595	9016	790
За широката публика	183	7072	557
Илюстрирани информационни издания	3	453	20
Политически, философски, религиозни и културни издания	54	316	72
Издания за жени, мъже, семейни издания	35	3507	253
Издания за туризъм, пътешествия, развлечения и спорт	8	60	9
Популярни исторически и географски издания	2	284	24
Научнопопулярни и технически издания	15	560	50
Издания за младежи и деца	13	432	46
Други издания за широка публика	53	1461	84
Специализирани издания	412	1944	233
Професионални издания	326	1455	185
Органи на профсъюзи, политически партии и др.	1	0	0
Издания на съюзи, асоциации, фондации и др.	30	35	5
Издания на фирми, търговски дружества и др.	2	153	13
Официални издания	2	0	0
Други издания за ограничена публика	51	301	30

¹ Класификационна група за разпределение на продължаващите издания.

През 2019 г. на чужди езици са издавани 83 списания и бюлетини с годишен тираж 245 хил., като най-многобройни са на английски език - 76 заглавия с тираж 200 хил., следвани от две издания на немски език и по едно заглавие на френски, турски, испански, есперанто, и едно на два или повече езика.

Според периодичността на издадените през 2019 г. списания с най-висок тираж са месечните списания с тираж от 4 602 хиляди (фиг. 7).

Фиг. 7. Издавани списания (заглавия и тираж) по периодичност през 2019 г.

През 2019 г. са издадени и 140 периодични сборника с тираж 22 хил., като в сравнение с предходната година броят им се увеличава с 42 заглавия, а тиражът - с 21.6%.

Методологични бележки

Изследването на издателската дейност се провежда годишно и обхваща дейността на държавните и частните издателства и редакции. Данните се предоставят на НСИ от Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ (всички депозирани издания за годината). В броя на книгите и брошурите не се включват изданията с тясно ведомствено предназначение, с временен и рекламен характер, с тираж по-нисък от 100 екземпляра и обем по-малък от четири страници.

Брошура е непериодично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Книга е непериодично излизащ печатен документ с най-малко 49 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Заглавие - дума или съвкупност от думи, отбелязани обикновено върху документа, за да може да се използват за неговото идентифициране и често (но невинаги) го отличават от други документи.

Том - физическа единица на печатен документ, която съдържа определен брой страници, обединени в една подвързия, и съставлява едно цяло или част от една съвкупност.

Тираж е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

Продължаващо издание (серия) - документ в печатна или непечатна форма, който се публикува в последователни части, обикновено с цифрово или хронологично означаване и без предварително ограничение на продължителността на изданието независимо от неговата периодичност.

От 2012 г. се прилага нова класификационна група - Предназначение на литературата (за продължаващите издания).

Вестник е листово издание, което съдържа новини за текущи събития, предизвикващи специален или общ интерес, отделните части на което са регистрирани хронологически или в числа и обикновено излиза поне един път в седмицата.

Списание е продължаващо издание, което се публикува под едно и също заглавие на редовни или нередовни интервали за неограничено време; отделните броеве са последователно номерирани или датирани.

Бюлетин е издание (във вид на брошура или листовка), което съдържа кратки официални и служебни материали (нормативни, информационни), отнасящи се до дейността на издаващото учреждение или организация.

Периодичен сборник е издание, което съдържа научни статии, научни съобщения и др., публикувано обикновено от името на научна институция.

Годишен тираж на периодичното издание е общото количество на екземплярите на всички излизания на едно заглавие за една година.

Еднократен тираж е средният тираж от тиражите на всички излизания на едно заглавие за година.

Повече информация и данни за издателската дейност могат да се намерят в ИС ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=214) и на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Култура“.